

ת"פ 22732/07/15 - מדינת ישראל נגד מרדכי קרספין

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 22732-07-15 מדינת ישראל נ' קרספין ואח'

בפני בעניין: כבוד השופטת אושרית הובר היימן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מרדכי קרספין

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום ורקע:

הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "החוק"), בכך שביום 26.03.2015 בשעות הבוקר, בתום דיון אשר התקיים באולמה של המפקחת על המקרקעין, המצוי ברחוב אופנהיימר 1- בעיר רחובות, פנה הנאשם לעורך הדין ע מ ואמר לו "יא זבל, קוקסינל, יא מניאק, אני אפתח לך את התחת, יא ערבי, יא מזדיין, יא זבל, מגן עליה."

כפי שקבעתי בהכרעת הדין, בעשותו כאמור איים הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופו ובחירותו של המתלונן בכוונה להפחידו.

כתב האישום ייחס לנאשם גם איום כנגד הגברת א ו (להלן: "המתלוננת") וכן הפרת הוראה חוקית, אך בתום הליך של ההוכחות, הנאשם זוכה מהן.

תמצית הטיעונים לעונש:

טיעוני המאשימה:

ב"כ המאשימה טען, כי מדובר בנאשם יליד 1956, אשר לחובתו 27 הרשעות קודמות (עפ"י ר.פ שהוגש וסומן מב/1), האחרונות משנת 2015 בגין עבירה של ביצוע עבודות ללא היתר ומשנת 2007 בגין עבירת איומים ותקיפה. עוד ציין, כי עברו של הנאשם כולל עבירות סמים וריצוי תקופות מאסר ממושכות.

לטענת המאשימה, הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת איומים כלפי עו"ד מייצג בתום דיון אצל המפקחת על המקרקעין, דבר המלמד על כך שהנאשם לא נרתע מלאיים ולגדף בתוך אולם דיונים בפני אחרים שנכחו באולם. עוד טען, כי הנאשם לא נטל אחריות על עבירת האיומים, גרסתו בביהמ"ש הייתה כבושה השונה מהגרסה שמסר בחקירתו במשטרה.

בהתייחס לערך החברתי שנפגע, הדגיש ב"כ המאשימה כי הערך המוגן הוא ההגנה על שלמות האוטונומיה, וכי הפגיעה הינה משמעותית היות ומדובר בעו"ד מייצג בתוך אולם בימ"ש. ב"כ המאשימה הפנה לת"פ 46016-12-13 **מדינת ישראל נ' ראובן אברג'ל** שם נפסק, כי מדיניות הענישה המקובלת הנוהגת בעבירת איומים בנסיבות דומות הכוללת איומים על עו"ד שופטים ובעלי תפקיד היא מגוונת וכוללת לרוב מאסר בפועל ונגזר על הנאשם מאסר בפועל של חודש ועונשים נוספים. גזר דין זה אושר לאחר ערעור של ביהמ"ש המחוזי. בתיק הנ"ל הנאשם היה ללא עבר פלילי. בנוסף, הפנה ב"כ הנאשם לרע"פ 1293/08 **אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25.06.08), בו החמיר ביהמ"ש העליון, ונגזרו על נאשם אשר נעדר עבר פלילי 12 חודשי מאסר בפועל.

לפיכך, טען ב"כ המאשימה, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר של 12 חודשים בפועל יחד עם ענישה נלווית.

בהתייחסו לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם כי אין לזקוף לחובת הנאשם את ניהול הנשפט, אולם מדובר באדם אשר לא לקח אחריות על מעשיו, וכי הינו עיקרי ויחידי בביצוע העבירות ולחובתו עבר פלילי מוכיח. לאור כל האמור, עתר ב"כ הנאשם להציב את הנאשם ברף הבינוני של המתחם ולהטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות במידה וימצא מתאים, מע"ת, קנס ופיצוי למתלונן.

טיעוני הנאשם לעונש:

ב"כ הנאשם טען, כי המדובר באדם אשר משנת 2007 לא הורשע בשום עבירה, למעט עבירת בניה משנת 2015, וכי חרף היותו עבריין בעברו, שיקם את עצמו.

בהתייחסו לאירוע בו הורשע הנאשם, טען ב"כ הנאשם כי מדובר באירוע נקודתי, וכי איום בו הורשע "אני אפתח לך את התחת", הנו איום מילולי וכי הנאשם לא התכוון להפחיד או לאיים. עוד עמד ב"כ הנאשם על ההבדל בין שימוש במילים כקללה לבין פרשנותם על פי חוק כעבירת איומים. נטען, כי הנאשם לא השתמש במילים כמו "אני אהרוג", "אפגע" או "ארצח" וכי לטענתו, היה זה כמענה להקנטתו ע"י עוה"ד. לראיה, טען ב"כ הנאשם כי מיד עם התלהטות הרוחות, הוציא המתלונן מכשיר הקלטה וביקש מהמפקחת להיכנס. עוד טען בהקשר זה, כי התנהגות זו של העורך דין אין בה כדי להעיד על אדם מפוחד אשר קרא לעזרה.

נטען, כי הנאשם זוכה משתי עבירות מרכזיות וגם ההרשעה מבוססת על מילה בהקלטה. על כן, טען, מדובר במעידה וכי מאסר בפועל או עבודות שירות זהו טווח ענישה הרחוק מאוד מהענישה הניתנת במקרים של מקומות בהם נעשתה טעות.

בהתייחס לנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם כי משנת 2007 לא ביצע הנאשם עבירות, וכי הנאשם בעל בעיות כלכליות אשר עובד למחיתו בבי"ס, ומפרנס את משפחתו וילדיו הקטינים.

עמוד 2

ב"כ הנאשם התייחס לפסיקה אותה הציג ב"כ המאשימה ב - ת"פ 46016-12-13 **מדינת ישראל נ' ראובן אברג'ל** וטען כי מדובר במקרה שנסיבותיו חמורות הרבה יותר, שבו איים פושט רגל על מספר כונסי נכסים והשופטת אלשייך במהלך דיון, וחרף זאת נגזר עליו חודש מאסר בפועל בלבד, זאת, לאחר שביהמ"ש קבע כי לאור העובדה שמדובר באיומים על שופט, עורכי דין וכונסי נכסים הרי שמדובר ברף הבינוני של המתחם.

לפיכך, טען ב"כ הנאשם כי יש להסתפק בענישה צופה פני עתיד. בהתייחס למרכיבי ענישה של הקנס או פיצוי השאיר ב"כ הנאשם לבית המשפט את שיקול הדעת, אולם עתר כי יהיה ביותר וזאת לאור מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.

דברו האחרון של הנאשם:

בדברו האחרון טען הנאשם כי עד לפני 20 שנה, היה מסובך בסמים ושהה רבות בבית סוהר, אולם מאז ועד היום, השתקם והינו עובד כאב בית בביה"ס השייך לעיריית רחובות. עוד סיפר, כי הנו נשוי ואב לשתי בנות ולילדה נוספת מחוץ לנישואים. על כן, ולאור היותו פושט רגל ביקש הנאשם כי ביהמ"ש יקל עליו ויטיל עליו עונש מאסר על תנאי.

דיון והכרעה

מתחם הענישה:

לשם קביעת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בעקרון המנחה בענישה, שהינו עקרון ההלימה, כלומר, קיום יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בשלושה פרמטרים - האחד, **הערכים החברתיים שנפגעו** מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, השני, **מדיניות הענישה** הנהוגה, והשלישי, **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

פגיעה בערכים המוגנים:

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירת האיומים הם שמירה על שלווה נפשו, בטחון וחירות פעולתו של הפרט. עבירת האיומים הפכה לנגע בחברה שיש לבערו ביד תקיפה. בתי המשפט עמדו על החומרה הנובעת מעבירת האיומים בשל המסוכנות הטבועה בה, בהתייחס להוצאת דברי האיומים מן הכח אל הפועל ולהיותם מעשה בריונות לשמה.

על הערכים החברתיים הנפגעים מעבירת האיומים, עמדה כבוד השופטת ד' ביניש ב- רע"פ 2038/04 **שמואל לם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], עמ' 105 (4.1.06), כהאי לי שנא:

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחון וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

במקרה דנן, וכפי שקבעתי בהכרעת הדין, הדברים שנאמרו למתלונן, ע"י הנאשם, היו דברי איום ברורים, ישירים וחד

משמעיים על שלמות גופו של המתלונן. מאידך, אמירת הדברים לא לוותה באקט פיזי או במעשה אלימות נוסף ועל כן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף האמצעי.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

אמירת דברי האיום לוותה בגידופים נמרצים של הנאשם את המתלונן, בהשתלחות שנשמעת חסרת רסן. אף מעדות הנאשם עצמו ומעדות רעייתו ניתן ללמוד, כי הנאשם חש חסר שליטה ברגעי האירוע.

דברי האיום נאמרו ע"י הנאשם, בתוך אולם הדיונים של המפקחת על המקרקעין, בתם דיון משפטי ועל רקע אותו דיון. עובדה המלמדת כי הנאשם היה חסר מורא ולא נרתע מאמירת הדברים הבוטים, גם בתוך אולם הדיונים.

זאת ועוד, הדברים הושמעו כלפי עו"ד שייצג את שכנתו של המתלונן, במסגרת הליך אצל המפקחת על המקרקעין, ונסיבה זו מהווה שיקול לחומרא.

התנהלות הנאשם מבטאת התנהגות בריונית ואימפולסיבית תוך שימוש באלימות מילולית במטרה לפגוע במתלונן. אי שביעות רצונו של הנאשם מהתנהלות ההליכים המשפטיים, או מהעובדה שהמתלונן מוביל אותם עבור מרשתו, כפי שעמד עליהם בא כוחו בטיעונו לעונש, אינה יכולה לבוא לידי ביטוי באמצעות אקט התנהגותי בעל אופי אלים, ועל מערכת המשפט לעמוד בפרץ מפני התנהגויות שכאלו כלפי עורכי דין.

בהתאם להלכה הפסוקה, יש לשוות חומרה יתרה לעבירות המבוצעות נגד עו"ד המייצגים ציבור לקוחותיהם, בהיותם ממלאים תפקיד מרכזי במערכת המשפט ואכיפת החוק וחלק מאבני היסוד של המשטר הדמוקרטי בישראל.

בהתייחס לעבירת האיומים על עורכי דין בהקשר לעבודתם, יפים הם דברי כבוד השופט שהם ברע"פ (ע"פ 1315/13 **סלאימה נ' מד"י** (20.2.13) אשר קבע כי:

"יש לגנות בחריפות מעשים כגון אלו, שיש בהם לא רק פגיעה קשה בגופו ובכבוד של אדם, באשר הוא, אלא גם חתירה תחת האינטרס הציבורי שבהתנהלות התקינה של עבודת עורכי הדין, ושל כל מי שעושה בשליחות החברה לפתרון סכסוכים, במסגרת מקצועו"

עודנפסקבהקשר זה:

"העובדה ששניים מהנמענים של מעשי הסחיטה והאיומים היו עורכי דין, מוסיפה מימד נוסף של חומרה לעבירה זו, החמורה כשלעצמה. עורכי הדין הם חלק בלתי נפרד ממערכת המשפט ואינטרס הציבור הוא, כי יתאפשר להם לפעול ללא מורא וללא פחד כשהם משוחררים מלחצים חיצוניים. איומים ואלימות כלפי עורכי דין הם בגדר חציית קו אדום, שחברה החרדה לשלטון החוק אינה יכולה ואינה צריכה לעבור על כך לסדר היום (השוו רע"פ 1013/12 אבו עצב נ' מדינת ישראל (6.3.2013) [פורסם בנבו]. שומה על בית המשפט להגן על עורך הדין, אשר מוצא עצמו לעיתים "חשוף בצריח" לאיומים והתנכלויות אם מצד לקוחותיו ואם מצד לקוחות הצד שכנגד, ויש לגדוע עבירות אלימות וסחיטה המופנות כנגד עורכי דין עקב ביצוע עבודתם המשפטית, תוך הפגנת מסר של אפס סובלנות (ע"פ 728/13 עוידה נ' מד"י (20.11.13) (ההדגשה אינה במקור א.ה.ה.)

בהתאם להלכה הפסוקה, על בית המשפט להוציא מסר ברור אשר יבהיר כי אין להשלים עם ביצוע מעשים הנושאים גוון מובהק של אלימות, אף אם מדובר באלימות מילולית בלבד, כאשר עסקינן בפגיעה בעורכי דין, על רקע ביצוע תפקידם. על בית המשפט להגן על כבודם ומעמדם של עורכי הדין אשר ממלאים את תפקידם בשליחות בעבור לקוחותיהם, ולהבטיח כאמור כי יוכלו לפעול ללא מורא זולת מורת הדין.

במקרה דנן מדובר על סכסוך בין שכנים באותו בניין משותף ביחס לשימוש בחצר הבית המשותף, שהתגלע מיד לאחר שעברה המתלוננת להתגורר באותו הבניין. דיונים בין שכנים, המתנהלים לפני המפקחת על המקרקעין, סוערים פעמים רבות ומתוחים. אין להשלים עם מצב במסגרתו כועס אדם על שכנתו, או על שלוחה, מכלה זעמו באותו שלוח, המבצע תפקידו נאמנה.

מנגד, יצוין כי לא קדם תכנון לביצוע העבירה, וכי דומה כי האירוע בוצע בלהט הרגע ובהשפעת הדיון שהתקיים עובר למעשה העבירה.

מדיניות ענישה נוהגת

בחינת מדיניות הענישה בעבירות איומים ואלימות כלפי עורכי דין תוך כדי מילוי תפקיד, מלמדת על טווח רחב שנע בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל. בתי המשפט נותנים בגזר הדין משקל לרקע המעשה, ונסיבות הנאשם, האם עסקינן בנאשם אלים או שמא מדובר באירוע יוצא דופן בחייו כך למשל:

א. רע"פ 3739/11 **חייט נ' מדינת ישראל** (מיום 27.5.11) נדחתה רשות ערעור של נאשם שנידון ל-7 חודשי מאסר בגין איום והטרדת עו"ד על רקע גביית חוב.

ב. ת"פ (כ"ס) 63803-11-15 **מדינת ישראל נ' מאיר אלבו** (פורסם בנוב, 28.06.2017) נדון נאשם ללא עבר פלילי בעבירה של תקיפה סתם ואיומים כלפי עורך הדין אשר ייצג זוכה כנגד בתו בהליכי ההוצאה לפועל ל 6 חודשי מאסר על תנאי.

ג. ת"פ 58397-12-15 (כ"ס) **מדינת ישראל נ' בראנסי**, נדון נאשם בעבירות של תקיפה חמורה של אחר ואיומים כלפי בא כוחות בהליך גירושין למאסר בן 5 חודשים בדרך של עבודות שירות.

ד. ת"פ (שלום רמ') 19469-11-14 **משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' אהרן אויקנין** (פורסם בנוב, 19.01.2017) נדון נאשם בעל עבר פלילי לאחר הליך הוכחות בגין עבירה של איומים כנגד עורכת הדין של המתלוננים ל 2 חודשי מאסר בפועל (יודגש כי הנאשם נמצא בלתי כשיר לעבודות שירות).

ה. ת"פ 66540-12-14 (פ"ת) **מדינת ישראל נ' יונטוב**, הורשע הנאשם בעבירה של היזק לרכוש במזיד, בכך שפנה אל עוה"ד שייצג את זוגתו בבית המשפט לענייני משפחה, צעק עליו, והטיח משקפיו ברצפה, הושת על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, עונש של 30 ימי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ו. ת"פ 7670/08 (ת"א) **מדינת ישראל נ' עואמי**- נגזר על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, באיומים כלפי עו"ד שייצג את אמו בהליכים בפני בית הדין הרבני, מאסר על תנאי.

עמוד 5

נסיבות שאין קשורות בעבירה:

הנאשם, יליד 1956 בעל 27 הרשעות קודמות, כאשר האחרונה שבהן הנה עבירה של ביצוע עבודות במקרקעין ללא היתר, משנת 2015, וכל יתר ההרשעות (הכוללות שורה ארוכה של עבירות אלימות, סמים ורכוש) הינן משנת 2007 ואחורה, היינו לפני למעלה מעשור. עובדה זו מתיישבת עם טענת הנאשם, לפיה בעברו היה חי חיי פשע, אולם מאז השתקם, הקים משפחה וחזר להיות פרט מועיל בחברה.

הנאשם עובד מזה כ - 20 שנה כאב בית בביה"ס בעיר רחובות, הינו נשוי, אב לשתי קטינות מנישואיו וכן בת מחוץ לנישואים. לטענת הנאשם, הנו פושט רגל ועומד נגדו צו הריסה בגין בניה ללא היתר.

הנאשם אמנם ניהל הוכחות ולא חסך בזמן שיפוטי, אולם בסיום הבאת הראיות זוכה מעבירת הפרה הוראה חוקית ומעבירת אימים כלפי המתלוננת, שיוחסו לו בכתב האישום, ועל כן הבאת הראיות לא נעשתה לשווא. אלא שאף לאחר ההרשעה הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ולא ביטא כל חרטה עליהם.

על כן, ולאחר שנתתי דעתי לכלל שיקולי הענישה, ובראשם שיקול ההלימה, שיקול הרתעת היחיד והרבים, ואת כלל השיקולים לקולא ולחומרא, תוך איזון ביניהם, מצאתי כי אל מול חומרת העבירה יש ליתן משקל רב לעובדה שהנאשם - שהיה בעברו עבריין - שינה דרכיו והשתקם והאירוע נשוא ההליך שלפני אינו עוד מאפיין את אורחותיו. לפיכך, אני קובעת כי יש להסתפק בעונש מאסר צופה פני עתיד, משמעותי ומרתיע.

באשר לשאלת הקנס והפיצוי למתלונן, הרי שבמצבו הכלכלי של הנאשם יש בכדי להשליך ישירות על שאלת שיעורם. במקרה דנן, טען הנאשם לעניין מצבו הכלכלי ולעובדת היותו פושט רגל. טענה בדבר מצבו הכלכלי של נאשם צריך שתוכח במסמכים תוך פירוט מלא של מקורות הכנסותיו, מכלול נכסיו, מכלול חובותיו והוצאותיו השוטפות, דבר שלא נעשה במקרה דנן. עם זאת, נתתי משקל לנסיבות כפי שעלו מדברי הנאשם ובא כוחו, ומצאתי להסתפק בפיצוי למתלונן והתחייבות כספית, מבלי לגזור על הנאשם קנס בנוסף לכך.

סוף דבר:

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ב. פיצוי כספי למתלונן, ע"ס 1,200 ₪. הפיצוי ישולם ב - 3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.12.17 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן.

ג. הנאשם יחתום על כתב התחייבות כספית, ע"ס 3,500 ₪, להימנע מביצוע כל עבירת אלימות מסוג עוון, למשך שלוש שנים מהיום. לא יחתום הנאשם על ההתחייבות כאמור, בתוך 7 ימים יאסר למשך 7 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ט חשוון תשע"ח, 08 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.